

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอติต้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้เป็นแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามแนวคิดของคิมมิส และแมกแท็กการ์ด (Kemmis and Mc Taggart, 1988 : 11-15) โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานผู้ที่จะร่วมวิจัย แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกัน ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอติต้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งกำหนดประเด็นที่ต้องการพัฒนาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอติต้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์

1.2 เป้าหมายและกลยุทธ์การพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอติต้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้ได้กลยุทธ์การพัฒนา

1.2.1 การประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์

1.2.2 การประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์

1.2.3 การกำกับ ติดตาม สังเกต ประเมินผล การดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยการสังเกต และการสัมภาษณ์การพัฒนาตามกลยุทธ์มีเป้าหมายในการพัฒนา คือ การดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอติต้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ บริเวณ

โรงเรียนและอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ – ห้องส้วม และโรงอาหาร โดยมุ่งเน้นให้เกิดความสะอาด ความสวยงาม ความแข็งแรงทนทาน ความปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้

2. ชั้นปฏิบัติการ (Action)

2.1 ปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการพัฒนาคำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ดังนี้

2.1.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปแนวทางในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2.1.2 การศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ซึ่งประกอบด้วย การบริหารบริเวณโรงเรียนและอาคารเรียน การบริหารห้องเรียน การบริหารห้องน้ำ – ห้องส้วม และการบริหารโรงอาหาร

2.1.3 ประสานงาน สร้างความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อย่างต่อเนื่อง

2.1.4 ประชุมสรุปผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความเป็นรูปธรรมในการพัฒนามากขึ้น

2.1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม สังเกตและประเมินผลการพัฒนาคำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และมีประสิทธิภาพ

3. ชั้นการสังเกตผล (Observation)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสังเกตและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยบันทึกกระบวนการพัฒนาว่าประสบความสำเร็จตามที่วางแผนไว้หรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมจากการศึกษาดูงาน เรื่อง ความรู้ความเข้าใจด้านการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3.3 การพัฒนาคำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมศึกษา และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เรื่องข้อเสนอแนะในการดำเนินการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.5.1 แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

3.5.2 แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ตอบแบบสอบถาม

4. ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย รวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติ และขั้นการสังเกต เพื่อวิเคราะห์ ประมวลผล การพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ทั้งในส่วนที่เป็นจุดอ่อนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และส่วนที่เป็นจุดแข็งที่ต้องเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการสร้างแผนการพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รูปแบบใหม่ ตามกรอบการวิจัย 4 ด้าน ที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนา ได้แก่ บริเวณโรงเรียนและอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ-ห้องส้วม และโรงอาหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ จำแนกตามประเภท ลักษณะ และวิธีการสร้าง และการหาคุณภาพ ดังนี้

1. ประเภทเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 6 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 4 ฉบับ แต่ละฉบับแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และรายการสัมภาษณ์

1.2 แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และรายการสังเกต

1.3 แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป และ รายการสอบถาม

2. ลักษณะของเครื่องมือ

2.1 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอิตื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอิตื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอิตื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการศึกษาดูงาน

2.3 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 4 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอิตื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2.4 แบบสังเกต ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2.5 แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดโพธิ์ศรีบ้านแก เทศบาลตำบลอิตื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 66-96)

3.1.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อจัดทำข้อมูลให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

3.1.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.1.5 นำแบบสัมภาษณ์กลับมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม เนื้อหา ภาษาในการวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1) นายประเทือง บุตรวงศ์ นายกองต์การบริหารสวนตำบลอิถื้อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานศูนย์เด็กเล็ก

2) นางอรนุช อนุสรราชกิจ ผู้อำนวยการการกองการศึกษา เทศบาลตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3) นายประสงค์ สกุลซัง ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและกระบวนการวิจัย

3.1.6 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความสมบูรณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ถูกต้องอีกครั้ง

3.1.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.8 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2 แบบสังเกต ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

3.2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างเครื่องมือ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 66-96)

3.2.3 สร้างแบบสังเกต เพื่อจัดทำข้อมูลให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

3.2.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.5 นำแบบสังเกตกลับมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ (จุลดิเม) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม

3.2.6 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความสมบูรณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ถูกต้องอีกครั้ง

3.2.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.8 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 แบบสอบถาม ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 66-96)

3.2.3 สร้างแบบสอบถาม เพื่อจัดทำข้อมูลให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย

3.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.5 นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม

3.2.6 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความสมบูรณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ถูกต้องอีกครั้ง

3.2.7 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.8 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้

2. นำข้อมูลที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว มาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ใน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ข้อมูลด้านบริเวณ โรงเรียนและอาคารเรียน

- 2.2 ข้อมูลด้านห้องเรียน
- 2.3 ข้อมูลด้านห้องน้ำ-ห้องส้วม
- 2.4 ข้อมูลด้านโรงอาหาร
3. ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลใน 4 ด้าน จากการเก็บข้อมูล เพื่อวิเคราะห์กำหนดทิศทาง และสร้างข้อสรุป
4. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อสรุป
5. สรุปผลการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY